

Posudek oponenta diplomové práce

Diplomant: Lenka Beranová

Téma a rozsah práce: Česká inspekce životního prostředí

Předložená práce má celkový rozsah přibližně 65 stran (stránky jsou číslovány pouze po závěr), z toho 52 stran vlastního textu. Výklad je rozdělen do devíti částí, včetně úvodu a závěru. Autorka se postupně věnuje životnímu prostředí a jeho ochraně, České inspekci životního prostředí (dále jen „Inspekce“), působnosti a pravomoci Inspekce, ochraně životního prostředí v jiných státech, dozoru v obecné rovině, výkonu dozoru Inspekci a poskytování informací. Práci doplňují tři přílohy, seznam použitých zdrojů a povinné součásti (anglické shrnutí, abstrakty, klíčová slova).

Datum odevzdání práce: září 2014

Aktuálnost (novost) tématu: Autorka si pro svou diplomovou práci zvolila téma, pro něž kritéria aktuálnosti a novosti nejsou vhodná. Česká inspekce životního prostředí působí v ochraně životního prostředí na našem území od roku 1991 a pojednání o ní patří k tradičním obecným tématům nabízeným katedrou práva životního prostředí studentům. Přesto nelze téma označit za vyčerpané, působnost a pravomoci Inspekce se neustále vyvíjejí a právní úprava obsahuje řadu sporných míst, kterým je třeba věnovat pozornost. Téma proto považuji za zajímavé a vhodné pro diplomovou práci.

Náročnost tématu: Téma považuji za středně náročné. Problematika působnosti a pravomocí Inspekce není dle mého názoru sama o sobě složitá, je však poměrně rozsáhlá a k jejímu ucelenému zpracování je nezbytná jednak orientace v poměrně velkém množství právních předpisů, jednak znalost obecných institutů správního práva. Obtížné je dle mého názoru také nalezení vhodné struktury práce, která by umožnila vyhnout se pouhému popisu relevantních právních ustanovení.

Hodnocení práce: Na úvod hodnocení je třeba uvést, že předložená práce je přepracovanou prací původně předloženu autorkou v lednu 2014, již jsem doporučila klasifikovat jako nedostatečnou. Ve světle hrozby ukončení studia bych očekávala, že autorka o sedm měsíců později předloží práci, jejíž kvalita ani přísnému hodnotiteli neumožní navrhnout nedostatečné hodnocení. Opak je však pravdou: přes úpravy zůstává práce na hranici obhajitelnosti, na řadě míst připomíná spíše středoškolskou stať než diplomovou práci na Právnické fakultě UK. Z hlediska formálního nemám k práci zásadní výhrady. Grafická úprava je na standardní úrovni (za zmínku stojí pouze neobvykle široké pravé okraje, které jsou zřejmě důsledkem snahy o přesné dodržení formátu normostrany z důvodu omezeného rozsahu práce). Autorka se vyjadřuje srozumitelným stylem, v práci se objevuje relativně malý počet chyb (několikrát však autorka chybí ve shodě podmětu s přísudkem), v zásadě v pořádku jsou i odkazy na použité zdroje (s výjimkou odkazů na internetové zdroje, u nichž chybí URL a datum přístupu). Zásadní výhrady mám však k obsahu a k práci se zdroji. Autorka sice odstranila některé nejvýznamnější chyby z předchozí verze práce (odkazy na zrušený zákon o státní kontrole apod.), výklad však vykazuje celou řadu jiných nedostatků. V části čtvrté, která by měla být jednou ze stěžejních, protože je věnována působnosti a pravomoci Inspekce, autorka prakticky pouze popisuje ze stránek Inspekce, byť na ně tentokrát řádně odkazuje. Na 16 stranách této části práce je přes dvacet odkazů na stránky Inspekce, oproti jedinému (sic!) odkazu na odbornou právní literaturu, kterou je navíc ještě právní slovník. Autorka v této části na stránky Inspekce – či Ministerstva životního prostředí – nepochopitelně odkazuje též při uvádění celých názvů relevantních zákonů, zmíněných již

v hlavním textu práce (viz např. poznámky pod čarou č. 35, 38, 42 či 44-47), zatímco na jednotlivá ustanovení upravující pravomoc Inspekce odkazuje pouze v pěti případech, z toho ve výkladu působnosti v ochraně přírody a krajiny a odpadového hospodářství ani jednou. Nabízí se otázka, zda autorka relevantní právní ustanovení vůbec někdy viděla, či se spokojila jen s popisem působnosti na webových stránkách Inspekce. Nejasný je dále důvod zařazení části páté, věnované ochraně životního prostředí ve Francii a v Německu. Kromě toho, že je ve výkladu francouzské právní úpravy několik chyb (francouzský kodex životního prostředí znám, protože jsem ve Francii studovala), nechápu, jakou má popis struktury uvedených zahraničních právních předpisů souvislost s tématem práce, tedy s Českou inspekcí životního prostředí (autorka se prakticky vůbec nezmiňuje o kontrolních orgánech působících na úseku ochrany životního prostředí v těchto zemích). Zařazení této kapitoly tak více než co jiného působí především jako nutná výplň pro dosažení požadovaného minimálního počtu stran. Poměrně dobře je naproti tomu zpracována kapitola sedmá, věnovaná výkonu dozoru Inspekcí, v níž ovšem takřka chybí odkazy na zdroje, v některých případech tedy není zřejmé, z čeho autorka informace čerpala (upozorňuji též na chybu na str. 38, kde autorka uvádí, že kontrolovaný je oprávněn podat námitku do 15 dní od doručení protokolu, „*pokud není stanovena lhůta jiná, nejčastěji 5 dní*“; kontrolní řád však v § 13 odst. 2 umožňuje pouze stanovení lhůty delší). Nejasné je vzhledem k tématu i zařazení výkladu o odpovědnosti za trestné činy na str. 42-44, která s působností Inspekce nijak nesouvisí (autorka se nezabývá trestnými činy úředních osob ani proti nim). Solidním způsobem je zpracována i část devátá, věnovaná právu na informace, byť i zde byl jistě prostor pro rozsáhlejší práci s odbornou literaturou. U autorky diplomové práce na katedře práva životního prostředí bych dále očekávala, že se vyvaruje tvrzení jako „*[p]rávo na informace je zakotveno v Ústavě ČR v čl. 35 a v Listině základních práv a svobod v čl. 41*“ (str. 45). Co se týká práce se zdroji, autorka v celé práci pouze osmkrát odkazuje na odbornou právní literaturu, přičemž takřka dvě třetiny monografií a odborných článků uvedených v seznamu literatury v práci vůbec nezmiňuje. Výklad je celkově povrchní a poskytuje pouze základní informace o roli Inspekce v ochraně životního prostředí. Sporná místa právní úpravy jsou zmíněna maximálně v několika větách (působnost Inspekce v ochraně lesa či při vyměřování poplatků v ochraně vod) a zcela chybí analýza postavení Inspekce v rámci průřezových nástrojů (posuzování vlivů na životní prostředí, integrovaná prevence). Základní myšlenka, která se line celou prací, totiž kodifikace právní úpravy ochrany životního prostředí, je teoreticky zajímavá, autorka se však nedostatečně vypořádává s možnými protiargumenty (např. potřeba velmi častých novelizací kodexu či otázka přehlednosti právní úpravy, např. francouzský kodex rozhodně není přehlednější než samostatné české zákony, nemluvě o tom, že řada otázek je i ve Francii upravena samostatně).

Doporučení k obhajobě a návrh klasifikace: Celkově práci považuji za velmi slabou, byť lepší, než byla předchozí verze. Přes výše uvedené výhrady konstatuji, že **ještě splňuje požadavky kladené na diplomové práce** na Právnické fakultě UK, ovšem na samé jejich minimální hranici, a **doporučuji ji k obhajobě** s navrženým klasifikačním stupněm **dobře**, ovšem pouze za předpokladu, že autorka v průběhu obhajoby prokáže relevantní znalosti ze zpracovávané problematiky.

Kromě vyjádření k výtkám uvedeným v posudku bych autorku požádala, aby se v rámci obhajoby práce věnovala následujícím tématům:

1. Existuje ve Francii orgán svým postavením podobný České inspekci životního prostředí?
Resp. obecněji, jak je ve Francii zajišťována kontrola dodržování povinností stanovených fyzickým a právnickým osobám Kodexem životního prostředí (*Code de l'environnement*), kterému se autorka věnuje v části páté?
2. Role Inspekce v procesu posuzování vlivů na životní prostředí.

V Praze dne 17. září 2014

.....
JUDr. Karolina Žáková, Ph.D.
oponent diplomové práce